Robin Gustafsson,
Professori
Aalto-yliopisto
3.3.2022

Lausunto alustatyödirektiivin ehdotukseen

Alustatyödirektiivi on merkittävä askel lainsäädäntömme (EUn) päivittämiseksi nykyajan työn järjestämisen ja järjestymisen osalta, joka tapahtuu digitaalisten alustojen kautta. Näin olleen direktiiviä on punnittava huolella kaikista näkökulmista. Erityisesti olen lukenut läpi direktiiviehdotusta alustatalouden edellytysten (yritykset, yrittäjät ja työntekijät) ja yhteiskunnan kokonaistalouden ja hyvinvoinnin näkökulmia huomioiden. Tuon tässä lausunnossa esille alustatalouden edellytykset ja toisaalta digitaalisten alustojen mahdollisuuden toteuttaa monenlaista työn koordinointiin ja työn ohjaamiseen sekä valvontaan liittyviä näkökulmia.

Alustatalous sekä digitaalisten alustojen toiminta kehittyy jatkuvasti samalla, kun digitaaliset teknologiat, ohjelmointi, koneoppi, algoritmit ja datan hyödyntämisen keinot kehittyvät. Syntyy myös uudenlaisia tapoja organisoida ja järjestää työtä. Näin ollen alustadirektiiviä joudutaan tulevaisuudessa muokkaamaan ja kehittämään, jotta se huomioi kehityksen alustataloudessa ja uudenlaiset talouden ja työn tekemisen ilmiöt, jotka syntyvät, kun keksitään älykkäämpiä tapoja käyttää digitaalista teknologiaa.

Yleisenä huomiona tuon esille, että direktiivin tulisi olla mahdollisimman salliva, koska teknologioilla ja markkinavoimilla on tässä ajassa erittäin merkittävä rooli ongelmakohtien ratkaisemisessa. Lainsäätäjän on syytä toimia yleisenä pelisääntöjen rakentajana, niin että ne mahdollistavat yrittäjyyttä ja itseorganisoitumista. Toisaalta on syytä olla säätelemättä liian tiukasti yritystoiminnan ehtoja, kun digitaalinen teknologia kehittyy jatkuvasti. Jos alustatyötä sitä tarjoavien yritysten tai itsenäisen tuottajuuden osalta reguloidaan liian tiukasti, niin tällöin rajoitetaan alustatalouden kehitystä ja myös teknologian kehittymistä suotuisasti. Markkinavoimat vaikuttavat voimakkaasti myös siihen, että yritykset joutuvat itse ratkaisemaan oikeudenmukaisuuteen ja reiluuteen liittyviä haasteita. Alustatalouden yksi keskeinen muoto on itsesäätely ja organisoituminen, eikä lainsäädännöllä tule rajoittaa talouden kehitystä liikaa. Jos toimintaa säädetään ja rajoitetaan liikaa, EUsta lähtöisin olevat alustayritykset joutuvat eri asemaan globaalissa kilpailussa. Vaarana on myös se, että taloutemme järjestymiseen tulee lisää kitkaa eli transaktiokustannukset kasvavat erityisesti alustatyötä järjestäville. Maksajiksi joutuvat lopulta alustatyötä välittävät yritykset sekä yrittäjät alustoilla. Tämä taas vaikuttaa siihen paljonko alustat voivat työllistää ja millä ehdoilla työtä tehdään. Vaarana on, että alustatyö ei olekaan tehokkain tapa järjestää työtä ja silloin päädytään ylläpitämään vanhoja työn järjestymisen tapoja.

Alustatalouden yksi keskeisin ilmentymä on itsenäisen tuottajuuden mahdollistaminen. Alustadirektiivissä on myös kyse siitä, miten säätelemme itsenäistä tuottajuutta ja yrittäjyyden edellytyksiä sekä työtä välittävien digitaalisten alustojen vastuita ja reilua toimintaa. Näitä pitää yhdessä edistää, ja se onkin alustadirektiivin fokus. On syytä

tarkkaan tasapainoilla sen kanssa, että alustat itse ratkaisevat reiluuteen ja oikeudenmukaisuuteen liittyviä kysymyksiä ja toisaalta että alustat toimivat reilusti ja oikeidenmukaisesti. Alustathan kilpailevat keskenään myös alustatyöntekijöistä, ja alustatyötä tarjoavien yritysten ja organisaatioiden maine on vaarassa, jos ne eivät toimi reilusti ja oikeudenmukaisesti. Tästä syystä ne joutuvat myös itse ratkaisemaan oikeudenmukaisuuteen ja reiluuteen liittyviä ongelmia omalla alustallaan. Käyn alla tarkemmin läpi havaintoja ja huomoita direktiivin eri kohtiin liittyen.

Ammattiaseman sijaan tulisi puhua työn vaativuudesta ja henkilöiden pätevyydestä

Direktiivin yleistavoite on kuvattu tällä hetkellä seuraavasti *”varmistetaan, että alustojen kautta työskentelevien henkilöiden ammattiasema on oikein määritetty sen perusteella, mikä on heidän tosiasiallinen suhteensa työtä välittävään digitaaliseen alustaan, ja että he saavat nauttia heihin sovellettavista työntekijöiden oikeuksista ja sosiaaliturvaoikeuksista”.* Ammattiasema ei välttämättä ole sopivin käsite kuvaamaan alustatyöntekijöiden ja alustatyötä tekevien henkilöiden työnkuvaa. Sen sijaan voisi puhua työn vaativuudesta ja henkilöiden pätevyydestä (osaaminen ja kokemus). Itsenäisen tuottajuuden ja alustatyön järjestämisen yksi keskeisin etu on juuri siinä, että työsuoritus ja työn laatu voidaan määritellä tarkasti, niitä voidaan seurata ja luoda oikeudenmukaiset kannustimet työn laadukkaalle ja tuottavalle tekemiselle. Lisäksi työtä välittävillä alustoilla voidaan sovittaa yhteen oikeanlainen pätevyys ja vaatimuksiltaan erilaiset työtehtävät. Palkkaus ja palkitseminen toteutetaan näin suoriteperusteisesti.

Itsenäisen tuottajuuden vastuut

Direktiivin toiseksi yleistavoitteeksi mainitaan, että alustojen kautta työskentelevät henkilöt *”saavat nauttia heihin sovellettavista työntekijöiden oikeuksista ja sosiaaliturvaoikeuksista”.* Tämä on varmasti kohdallaan alustatyöntekijöiden osalta, mutta jos henkilö toimii yrittäjänä/itsenäisenä yksityishenkilönä on vastuu tästä henkilöllä itse. Näitä vastuita on syytä tarkentaa.

Työtä välittävien digitaalisten alustojen raportointivelvoitteet

Yhdeksi direktiivin erityistavoitteeksi on muotoiltu, että *”lisätään alustatyön läpinäkyvyyttä ja jäljitettävyyttä ja tietoisuutta alustatyön kehityksestä sekä parannetaan sovellettavien sääntöjen täytäntöönpanoa jokaisen alustojen kautta työskentelevän, myös rajojen yli toimivan, henkilön osalta.”.* Tavoite on perusteltu, mutta tässä olisi syytä myös samalla mainita, että

läpinäkyvyys ja jäljitettävyysvelvoite ei saa vaarantaa alustatyötä tarjoavan yrityksen kilpailukykyä. Algoritmit ja niiden toiminta sekä digitaalisesti järjestetyn alustatyön hallinnolliset työkalut ovat yrityksen kilpailukyvyn keskeisiä lähteitä. Tätä kohtaa on syytä tarkentaa tätä kohtaa, jotta velvoite ei heikennä yrityksen kilpailukykyä.

Direktiivin kohteena olevat toimijat (ketkä ovat direktiivin piirissä)

Direktiiviehdotuksessa todetaan, että *"Direktiiviä sovelletaan työtä välittäviin digitaalisiin alustoihin, joilla organisoidaan unionissa tehtävää alustatyötä, riippumatta niiden sijoittautumispaikasta ja muutoin sovellettavasta lainsäädännöstä".* Alustatyötä tarjoavat yritykset toimivat ympäri maailmaa eri talousalueilla ja myös alustatyö tehdään eri puolelta maailmaa alustan toimesta (itsenäinen tuottajuus). On epäselvää, koskeeko direktiivi työtä välittäviä digitaalisia alustoja, jotka tarjoavat palveluitaan esimerkiksi EU:n ulkopuolisella alueella (ostot tehdään siis muilla talousalueilla), mutta alustayötä tekevät henkilöt ovat osittain EU:n alueella. Yksi vaihtoehto olisi määrittää jotain minimirajoja esimerkiksi alustatyön määrästä, joka suoritetaan EU:n alueella olevien henkilöiden toimesta tai vastaavasti EU:n alueelta ostettavien palveluiden minimimäärät.

Direktiivin kohteena olevat digitaalisten alustojen kriteerit

Direktiivissä määritellään direktiivin kohteena olevat digitaaliset alustat seuraavasti: *"Direktiiviehdotuksessa käytetyt keskeiset käsitteet määritellään 2 artiklassa. Työtä välittävällä digitaalisella alustalla tarkoitetaan mitä tahansa luonnollista tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa kaupallista palvelua, joka täyttää kaikki seuraavat vaatimukset:*

a) palvelu tarjotaan ainakin osittain etäpalveluna sähköisillä välineillä, kuten verkkosivustolla tai mobiilisovelluksella;

b) palvelu tarjotaan palvelun vastaanottajan pyynnöstä;

c) palveluun kuuluu välttämättömänä ja olennaisena osana yksityishenkilöiden tekemän työn organisointi riippumatta siitä, tehdäänkö työ verkossa vai jossain tietyssä paikassa."

Digitaalinen alusta välittää työtä. Työ tuotetaan digitalisen alustan avulla, kuten kohta c hyvin tuo esille. Moni alusta organisoi työtä, mutta moni myös mahdollistaa itsenäisen tuottajuuden eli henkilö voi valita miten ja milloin tekee työtä ja mitä tekee. Tämä on erityispiirre, joka ei nykyisessä määritelmässä tule selkeästi esille. Olisi hyvä selkeyttää, missä muodossa direktiivi koskee itsenäistä tuottajuutta mahdollistavia alustoja. Kriteeri b:tä

pidän hieman kapeana määritelmänä, koska se ei sisällä sitä, että alustan kautta tarjotaan tuotteita. Koskeeko direktiivi siis esimerkiksi valokuvauspalveluita tarjoavia alustoja, jos lopputuotos on vastaanottajan saamat valokuvat? Tätä kohtaa olisi syytä tarkentaa huomioiden edellä mainitut epäselvyydet.

Vastaavasti direktiivissä on ehdotus rajata ulkopuolelle seuraavat alustatyyppiset toimijat*: ”Työtä välittävien digitaalisten alustojen määritelmään eivät kuitenkaan kuulu sellaisen palvelun tarjoajat, joissa ensisijaisena tarkoituksena on omaisuuden hyödyntäminen tai jakaminen. Määritelmä on rajattava sellaisen palvelun tarjoajiin, joissa yksityishenkilön tekemän työn organisointi ei ole pelkästään vähäinen ja puhtaasti täydentävä osa.*

Tämä on liian rajoittava kohta ja sitä on syytä tarkentaa. Miksi haluamme rajata sellaiset alustatoimijat direktiivin ulkopuolella, jotka tarjoavat *’omaisuuden hyödyntämistä tai jakamista’*? Kuljetuspalveluiden voidaan ajatella olevan myös alusta, joka mahdollistaa omaisuuden (auton) tehokkaamman hyödyntämisen.

Alustan ehdot ja sopimus työn teolle

Direktiiviehdotuksessa kuvataan seuraavasti työtä välittävän organisaation suhdetta alustatyötä tekeviin henkilöihin: *”Alustatyöllä tarkoitetaan työtä välittävän digitaalisen alustan välityksellä organisoitua työtä, jota yksityishenkilö tekee unionissa työtä välittävän digitaalisen alustan ja yksityishenkilön välisen sopimussuhteen perusteella riippumatta siitä, onko yksityishenkilön ja palvelun vastaanottajan välillä sopimussuhdetta.”*

Alustatyötä välittävät digitaaliset alustat määrittelevät ehdot työlle alustallaan. Sopimuksessa määritellään myös palkitsemisen periaatteet ja se, miten pitää toimia alustatyötä tekevänä henkilönä. Näin ollen en täysin ymmärrä, miksi digitaalisen alustan kriteereitä itsessään ei voida pitää sopimuksena. Sopimussuhde on siis olemassa. Miksi tällöin kirjoitetaan että ”riippumattaa siitä, …onko sopimussuhdetta”. Tätä olisi syytä täsmentää.

Vastaavasti direktiiviehdotuksessa todetaan seuraavaa: *”Työsuhteen olemassaolon määrittämisen on perustuttava ensisijaisesti työn varsinaiseen tekemiseen liittyviin tosiseikkoihin ja ottaen huomioon algoritmien käyttö alustatyön organisoinnissa, riippumatta siitä, miten suhde on luokiteltu osapuolten kesken mahdollisesti sovituissa sopimusjärjestelyissä.”* Tässä olisi syytä tarkentaa, että alustatyötä tarjoava yritys voi päättää itse ovatko sen

työntekijät alustatyöntekijöitä tai jos alustatyötä tarjotaan itsenäisesti toimiville henkilöille.

Ehdot todeta määräysvalta työn tekemiselle

Direktiiviehdotuksessa määritellään, milloin määräysvalta työn tekemiseen määritellään seuraavasti: *”Artiklan 2 kohdan mukaan on katsottava, että 1 kohdassa tarkoitettu määräysvalta työn tekemiseen tarkoittaa, että vähintään kaksi seuraavista ehdoista täyttyy: a) korvauksen tason tosiasiallinen määrittäminen tai sen ylärajan asettaminen; b) ulkoista olemusta, käyttäytymistä palvelun vastaanottajaa kohtaan tai työn suorittamista koskevien sitovien erityissääntöjen noudattamisen edellyttäminen alustatyötä tekevältä henkilöltä; c) työn tekemisen valvonta tai työn tulosten laadun todentaminen, myös sähköisillä välineillä; d) työn organisointivapauden tosiasiallinen rajoittaminen, myös seuraamusten avulla, mikä koskee etenkin vapautta valita työaikansa tai poissaolojaksonsa, hyväksyä tai hylätä työtehtäviä tai käyttää alihankkijoita tai sijaisia; e) asiakaskunnan hankkimisen tai ulkopuolisille tahoille työn tekemisen tosiasiallinen rajoittaminen.”*

Näistä ehto C on vaativa. Kaikki alustafirmat tekevät tätä riippumatta siitä välittävätkö ne palveluita tai tuotteita tai mahdollistavatko ne myynnin alustallaan. Ilman laadun varmistusta tai valvontaa ei mikään alustatyö tai suorite toteudu. Juuri laadun valvonnalla alustat ratkaisevat palvelun ostajan ja tuottajan välisen luottamuspulan. Ehto C tulisi mielestäni poistaa, koska se täyttynee aina. Ehto D:n osa ”myös seuraamusten avulla’” on epäselvä. Tässä ei tule selkeästi esille, mihin tämä liittyy. Tämä tulisi tarkentaa tai poistaa.

Automatisoitujen seuranta- ja päätöksentekojärjestelmien läpinäkyvyydestä ja käytöstä alustatyössä

Direktiiviehdotuksessa kuvataan seuraavasti: *Artiklan 2 kohdan mukaan työtä välittävien digitaalisten alustojen olisi annettava tietoa automatisoitujen seurantajärjestelmien käytöstä tai käyttöönotosta sekä järjestelmillä seurattujen, valvottujen tai arvioitujen toimien luokista, mukaan lukien palvelun vastaanottajan tekemät arvioinnit. Automatisoitujen päätöksentekojärjestelmien osalta olisi annettava tietoa muun muassa siitä, että tällaisia järjestelmiä on käytössä tai ollaan ottamassa käyttöön, järjestelmien avulla tehtyjen päätösten luokista, tärkeimmistä parametreista ja niiden suhteellista merkityksestä päätöksenteossa sekä perusteista päätöksille rajoittaa tai sulkea alustatyöntekijän käyttäjätili, kieltäytyä*

maksamasta korvausta tehdystä työstä tai päätöksille, jotka koskevat alustatyöntekijän sopimusasemaa

Alustatyötä tarjoavat yritykset kilpailevat keskenään. Niiden keskeinen kilpailukykyyn liittyvä resurssi on älykkäät algoritmit ja data. Tästä syystä on tärkeää, että alustatyötä tarjoavat digitaaliset alustatoimijat eivät joutuisi luovuttamaan/paljastamaan strategisia resurssejaan, jolloin kilpailijat voivat helposti niitä kopioida.

Alustatyötä tekevien henkilöiden datan keräily ja käsittely

Alustatyötä tekevien henkilöiden datan keruusta on direktiivissä ehdotettu seuraavasti:

Artiklan 5 kohdan mukaan työtä välittävät digitaaliset alustat eivät saa käsitellä mitään alustatyöntekijöitä koskevia henkilötietoja, jotka eivät ole kiinteästi yhteydessä alustatyöntekijän ja työtä välittävän digitaalisen alustan välisen sopimuksen täyttämiseen ja ehdottoman välttämättömiä sen kannalta. Erityisesti ne eivät saa:

a) käsitellä mitään henkilötietoja, jotka koskevat alustatyöntekijän emotionaalista tai psykologista tilaa;

b) käsitellä mitään henkilötietoja, jotka liittyvät alustatyöntekijän terveyteen, paitsi tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan b–j alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;

c) käsitellä mitään henkilötietoja, jotka liittyvät yksityisiin keskusteluihin, mukaan lukien keskustelut alustatyöntekijöiden edustajien kanssa;

d) kerätä mitään henkilötietoja silloin kun alustatyöntekijä ei tarjoa alustatyötä tai tee sitä

Kohta a) on kyseenalainen. Rekrytoivat yritykset ja organisaatiot käyttävät usein psykologisia testejä, joiden tulokset ovat työnantajan käytössä. Näitä käytetään myös, kun henkilö hakee sisäisesti uuteen tehtävään. Mikä tahansa yritys pystyy tänä päivänä erilaisilla sovelluksilla keräämään dataa työntekijöidensä emotionaalisesta ja psykologisesta tilasta. Lisäksi henkilöiden sosiaalisen median profiilista pystyy jo tänä päivänä saamaan paljon vastaavaa tietoa. Esimerkiksi LinkedIn tarjoaa rekrytointiin käyttäjistään keräämää dataa esittäviä työkaluja. Data pitää sisällään tietoa henkilön emotionaalisesta ja psykologisesta tilasta. Olisi syytä harkita, miten kohta a):n kielto vääristää kilpailua henkilötyövoimasta direktiivin piirissä olevien toimijoiden osalta suhteessa muihin ei direktiivin piirissä oleviin työtä

tarjoaviin toimijoihin. Alustatyötä tarjoavalle toimijalle tulisi sallia kerätä dataan henkilöistä, jotta ne voivat arvioida täyttävätkö he työn vaatimukset ja ovatko he päteviä työssään. A-kohtaa tulisi siis muokata sallivammaksi.

Vastaavasti direktiivissä ehdotetaan seuraavaa *"Artiklan 2 kohdan mukaan neuvoston direktiivin 89/391/ETY5 ja siihen liittyvien työturvallisuutta ja terveyttä koskevien direktiivien soveltamista rajoittamatta työtä välittävien digitaalisten alustojen on: a) arvioitava riskejä, joita automatisoidut seuranta- ja päätöksentekojärjestelmät aiheuttavat alustatyöntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle, erityisesti mahdollisten työtapaturmien sekä psykososiaalisten ja ergonomisten riskien osalta"*

Tässä taas velvoitetaan alustatyötä tarjoavaa toimijaa arvioimaan riskejä, mukaan lukien psykososiaalisia riskejä. Tätä voi pitää hyvänä vaatimuksena silloin, kun toimijalla on alustatyöntekijöitä, mutta silloin tulisi juuri sallia, että toimijat voivat kerätä tätä dataa. Näitä velvoitteita ei tulisi samalla tavalla kohdistaa työtä välittäviin alustayrityksiin, joilla ei ole alustatyöntekijöitä. Silloin vastuu jakautuu myös alustatyötä tekeville itsenäisille henkilöille. Velvoite luo lisäkustannuksia toimijoille, joihin se kohdistuu. Vastaavasti niiden kilpailuetu heikkenee muihin toimijoihin nähden, jotka eivät joudu arvioimaan vastaavia riskejä. Direktiiviä tulisi muotoilla niin, että se ei luo erityisiä velvoitteita alustatyötä välittäville toimijoille verrattuna muihin toimijoihin markkinoilla.

Alustatyötä tarjoavien henkilöstöresurssit

"Artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on edellytettävä, että työtä välittävät digitaaliset alustat huolehtivat siitä, että niillä on riittävät henkilöstöresurssit automatisoiduilla seuranta- ja päätöksentekojärjestelmillä tai niiden tukemana tehtyjen yksittäisten päätösten vaikutusten seurantaan tämän artiklan mukaisesti. Henkilöillä, joiden tehtäväksi työtä välittävä digitaalinen alusta on antanut seurannan, on oltava tarvittava pätevyys, koulutus ja valtuudet kyseisen tehtävän hoitamiseen"

Alustatyötä tarjoavien toimijoiden kehityksen alkuvaiheessa tähän on ehdottomasta syytä kiinnittää huomioita, mutta se lisää resurssitarpeita. Alkuvaiheessa haetaan myös tapaa luoda alustatyöhön liittyviä kannusteita ja työn järjestämistä tehokkaasti ja tuottoisasti. Alustan alkuvaiheessa vaatimus henkilöresursseista tulisi olla sallivampi, huomioiden alkuvaiheen erityispiirteet.

Direktiivissä ehdotetaan lisäksi että *"Kyseisiä henkilöitä on myös suojeltava irtisanomiselta, kurinpitomenettelyltä tai muulta epäsuotuisalta kohtelulta,*

jonka perusteena on automaattisesti tehtyjen päätösten tai päätösehdotusten hylkääminen."

Tämä on kova vaatimus alkuvaiheessa olevalle toimijalle. Miksi halutaan määritellä alustafirmojen työntekijöiden ehtoja näin tarkasti? Se lisää taas yrittäjän riskiä alkuvaiheessa. Tässä olisi syytä huomioida ainakin mikroyritysten ja pienten yritysten erityispiirteet.

Irtisanomisesta

"Direktiiviehdotuksen 17 artiklassa velvoitetaan jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tarvittavia toimenpiteitä alustatyötä tekevien henkilöiden, mukaan lukien heidän edustajinaan toimivat henkilöt, suojelemiseksi työtä välittävän digitaalisen alustan harjoittamalta epäsuotuisalta kohtelulta tai epäsuotuisilta seurauksilta. Jäsenvaltioiden on myös toteutettava tarvittavat toimenpiteet kieltääkseen alustatyötä tekevien henkilöiden irtisanomisen tai sitä vastaavan toimenpiteen sekä kaikki irtisanomista tai sitä vastaavaa toimenpidettä koskevat valmistelut, jos niiden perusteena on, että alustatyötä tekevät henkilöt ovat käyttäneet direktiivissä säädettyjä oikeuksia (18 artikla). Alustatyötä tekevän henkilön on voitava pyytää työtä välittävää digitaalista alustaa esittämään kirjallisesti asianmukaiset perustelut irtisanomiselle tai sitä vastaaville toimenpiteille. Lisäksi artiklaan sisältyy todistelua koskevia säännöksiä."

On hyvä todeta, että alustatyöhön liittyy riskejä, mutta irtisanomisesta ei voi puhua, kun puhutaan alustatyöstä laajassa merkityksessä. Alustatyö pohjautuu juuri työn laadun seurantaan. Jos työntekijä ei teet työtä laadukkaasti ja tehokkaasti, niin alustafirmalla on syytä pystyä irtisanomaan osapuoli helposti. Koko liiketoiminta perustuu siihen, että ne, jotka tekevät laadukkaasti työtä saavat myös työtä alustalta. Alustat kilpailevat työntekijöistä ja maine, oikeidenmukaisuus ja reiluus ovat jo kilpailuvaltteja. Markkinavoimat näin ollen toimivat ja alustatyötä tarjoavat toimijat joutuvat huomioimaan oikeudenmukaisuuden ja reiluuden. Direktiivin artikla 17 ja 18 tulisi uudelleen arvioida ja muotoilla niin, että se olisi selkeästi sallivampi irtisanomisten osalta.

Direktiivi ja Perustuslaki muutokset

"Perustuslain 18 §:ssä säädetään muun muassa jokaisen oikeudesta lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Julkisen vallan on huolehdittava työvoiman suojelusta. Ketään ei myöskään ilman lakiin perustuvaa syytä saa erottaa työstä."

Olisiko kutenkin syytä harkita perustuslain muokkaamista niin, että siinä huomioitaisiin alustatyön erityisyys? Varsinkin silloin, kun työtä tehdään itsenäisenä ammatinharjoittajana, jolloin ei voi olla kyse työstä erottamisesta.

Lopuksi todetaan myös Suomen lainsäädännön näkökulmasta, että *”Tärkeää on myös, ettei direktiivistä aiheudu velvoitetta säätää niin sanottua kolmatta kategoriaa työsuhteessa ja yrittäjänä tehtävän työn välille.”* Miksi ei? Se olisi hyvä ratkaisu, joka poistaisi monta ongelmaa nykylainsäädännössä. Tänä päivänähän toteutuu jo kevytyrittäjyys.